A°. 1802. N°. 104

BINNEN- LANDSCHE BATAAFSCHE COURANT.

SATURDAG DEN 28 AUGUSTY.

NB. Deeze DUBBELDE COURANT wordt voor den gewonen prys uitgegeven.

BATAAFSCHE REPUBLYK.

AMSTERDAM *den* 25 *Augusty*. In een' particulieren Brief uit *Mallaga*, in dato 28. July l.l., wordt onder andere reeds bekende byzonderheden gemeld, dat het aldaar liggend *Bataafsch* Esquader, onder Commando van den Vice Admiraal *de Winter*, zig, zodra het van versch water voorzien is, naar de *Barbaryſche* Kusten zal begeeven, om de Vreede met de Deys van *Algiers*, *Tunis* en *Tripoli*, te vernieuwen, en dat het vervolgens naar *Italie* en *Toulon*, en eindelyk naar *Lisſabon*, afzeilen zal, ten einde aldaar te overwinteren. „ Indien het echter (voegt deeze Brief 'er by) waar is, zo als men hier verſpreidt, dat de Pest op de *Barbaryſche* Kusten heerscht, zou 'er ligtlyk in de beſtemming van het Esquader eenige verandering kunnen komen."

AMSTERDAM *den* 26 *Augusty*. Den 24. deezer in *Texel* binnen gekomen N. Hanſen, *St. Johannes*, van Triest. M. Cornel, *de Erwagting*, van Barcelona. J. R. Taintels, *de Vr. Anna*, van Portsmouth. Nog een Zweeds Schip van Stokholm, de naam onbekend. — Uitgezeild R. Ruurts, *de Jonge Jacob*, naar Londen. De wind 't Compas rond.

Den 23. deezer in 't *Vlie* binnen gekomen A. J. Doyn, *de 3 Gebroeders*, van Elbing. G. H. de Vroom, *de Vr. Tryntje*, van Dantzig; — en uitgezeild J. R. Smit, *de Eliſabeth*, naar Frankryk. R. Cox, *Andaliſa*, naar Newcastel G. Tjaards, *Maria van Cammega*, naar Petersburg. A. Wolters, *de Vr. Anna*, J. H. Peuster, *de Vr. Martha*, en J. Jacobus, *de Juffr. Almina*, naar de Oostzee. De wind Zuidelyk en N. Oost.

Den 25 deezer in *Texel* binnen gekomen 6 Engelſche Oorlogſchepen, waaronder een Brik, met troepen uit Engeland, de naamen onbekend. — Niets uitgezeild. De wind Z. West, harde wind.

'Er is geen *Vlie* Lyst gekomen.

's Lands Schip van Oorlog DE BATO, uit *Texel* naar de Kaap *de Goede Hoop* en de *Oost-Indien* beſtemd, is den 21. Augusty door tegenwind genoodzaakt geworden te *Plymouth* binnen te loopen.

Volgens de jongst aangekomen *Engelſche* brieven waren den 24. deezer de 3. pCt. geconſ. 69. Omnium 8¼. Discompto.

De prys der Fondſen te *Parys*, op den 22. Augusty, was als volgt: 5. pCt., 52. francs 40. centimes. Bons van rembourſement 2. fr. 55. cent. Bons van het 7. jaar, 47. fr. Dito van het 8. jaar, 89. fr. Actien van de *Franſche* Bank, 1175. fr.

De Actien op den 25. zyn als volgt: Oost alhier 100, 98 op Contant; India 215; Engelſche Bank 187¼; Zuid-zee 76⅝; 3 pCt. Geconſ. Ann. 71⅞; 4 pCt. Geconſ. Ann. 88, alle op November.

De Cours van de WISSEL van Donderdag den 26. deezer, is: op Madrid 87⅛; Bilbao 88; Cadix 86¾, Sivilien 87; Lixboa 46; Venetien —; Livorno 89¼; Genua 82½; alle op uſo van 2. Maanden. Parys geen prys; dito op zigt 53⅞; Bourdeaux —; dito op Uſo 53⅝; Londen *f* 10: 13⅛; dito op zigt *f* 10: 15½; Hamburg 33 7/8; dito op zigt 33 11/16 a ¾; alle op 2 uſo van 1 Maand. Breslau 6 w. dato —; Weenen 6 w. dato 27 1/16; Rotterdam ⅛. — De Agio van de Bank 4⅛.

De pryzen der EFFECTEN op den 26. deezer zyn: Bataafſche Rescriptien, betaalbaar 1802., 97¼ a 98. Dito 1803, 91¼ a 92. Dito 1804, 87¼ a 88 Dito, betaalb. na den Vreede, 66 a 66½. 2½ pCt. Geforc. van 1795 en 1796, 42 a 42¼. 5 pCt. Vrywillig —, 71⅛ a 71⅜. 5 pCt. Vrywillig 1802, 83½ a 84. 3 pCt. Nationaale Schuldbrieven, 49 a 49¼. 3 pCt. dito Losrenten, 52 a 52¼. 3⅛ pCt. dito Losrenten, 60 a 60¼. 3⅛ pCt. Heffing 1801, 55½ a 55¾. 3 pCt. Treſorie deezer Stad 1802, geen prys. 4 pCt. Gelderl. Schaverg. 54 a 54½. 4 pCt. Brab. dito, 54 a 54½. 5 pCt. Obl. Rusland, 89¼ a 89½. 5 pCt. Dito Weenerb., 82 a 82¼. 4 pCt. dito dito, 70 a 70¼. Beleenb. Geld geen prys. 5 pCt. Tiers conſolidés, 49 a 49½. 4 pCt. op de Nat Domeinen, 68⅛ a 68¾. Loten *f* 272, 4, 90, 2. Certificaten 11 a 12.

LEYDEN *den* 26 *Augusty*. In den afgeloopen nagt tusſchen 11. en 12. uuren, is hier een fellen braud ontſtaan, op de Hout-zaag Molen *de Valk*, buiten de Witte of *Haagſche* Poort, en zo geweldig toegenomen, dat, in weerwil van alle ten ſpoedigſten aangebragte hulp, de voorn. Molen geheel is afgebrand; zo als ook gedeeltelyk eene aangeleegen Houtloots, met de daarin zynde Houtwaaren, zynde de Wooning gelukkiglyk onbeſchadigd gebleeven.

ROTTERDAM *den* 26 *Augusty*. Naar men verneemt, is door het *Britsch* Gouvernement, tot deszelfs Agent in deeze Stad, benoemd de Heer *James Crawfurd*.

DE HAGE *den* 27 *Augusty*. De Burger *Sommariva*, Generaal in dienst der *Italiaanſche* Republyk, is hier aangekomen, en zal nog eenige dagen blyven.

Heden is hier het bericht ingekomen, dat reeds 6. Schepen, met uit den dienst van *Engeland* ontſlaagene Troepes, op het Eiland *Wight* gecantonneerd geweest, in *Texel* zyn binnen gekomen.

Gisteren is Mr. *J. C. Hespe* uit zyne gevangenis op de Voorpoorte van den Hove van *Holland* en *Zeeland*, door eene Commisſie uit dat Hof gerelaxeerd.

Uit de Haven van *Duinkerken* zyn, naar men verneemt, veertig vaartuigen ter Walvischvangst en naar de Volkplantingen uitgezeild.

STAATS-BEWIND.

DE HAGE *den* 27 *Augusty*. Het Staats-Bewind heeft by Beſluit van den 23. deezer maand benoemd:

Tot tweeden Luitenant by het 3de Batt. Artillery den Cadet Eleve *Pieter Rutger Falter*, in plaats van den tot 1ste Luit. by de Artillery beſtemd naar de West-Indien aangeſtelden 2den Luit. *J. B. Croon*.

By den Zee-Raad der *Bataafſche* Republyk, zal, van Zondag den 29. Augusty tot Zaturdag den 4. September 1802. inclusive, preſideeren de Burger *M. Rom*.

WETGEEVEND LIGHAAM.

DE HAGE *den* 27 *Augusty*. Het Rapport, den 18. deezer ter Vergadering ingebragt, omtrent de Misſive van het Staats-Bewind, van den 29. July te vooren, houdende voordragt van de wyze van Schadevergoeding aan de Actie Houderen van de *Oost Indiſche* Compagnie, met welk Rapport de Vergadering zig heeft geconformeerd, en aldus beſlooten, in de Voordragt van het Staats Bewind, by opgemelde Misſive gedaan, te difficulteeren; was van den navolgenden inhoud:

BURGERS WETGEVERS!

By beſluit deezer Vergadering, op den 3 ll. genomen, werdt eene Misſive van het Staats-Bewind, houdende voordragt, om den Actiehouderen van de voormaalige O. I. Compagnie aante bieden, tot ſchadevergoedingen, tegen afſtand van alle Bezittingen en Praetentiën, Octroy voor 25 jaaren, om, by uitſluiting, Thee van China, in deeze Republiek, intevoeren, geſt ld in handen van de Burgers *Heldewier*, *Gildemeester*, *van der Zee*, *van Marle*, *van Linden van den Heuvell*, *Lewe*, *de Crane*, *van Styrum* en *Ninaber*, om deeze Vergadering daarop te dienen van conſideratiën en advis.

Uwe Commisſie heeft niet gedraald, om die voordragt, met al dien ernst en oplettenheid, ga te te ſlaan, als het groot belang der zaak ſcheen te vorderen, en getracht, van alle zyden de inlichting van deskundigen zig te verſchaffen, of wel dezelver gevoelens daaromtrent te verneemen; van daar, dat zy gemeend heeft, in deeze zig te moeten haasten.

Uwe Commisſie heeft haare beſchouwingen laaten gaan over de wyze, op welke de Theehandel op *China* te vooren gedreeven wierdt, gedüurende dat de voormaalige *O. I.* Compagnie dezelve beheerde, en in welk verband dezelve toenmaals was met den *Indiſchen* Handel, het geen haar natuurlyk leidde tot het onderzoek, of dezelve met dien Handel in een noodzaakelyk verband ſtaat, of dat dezelve, zonder eenige zwarigheden of nadeelen voor den Staat of de Commercie, daar van kan afgeſcheiden, en op zig zelven gedreeven worden. Uwe Commisſie heeft voorder onderzogt, welke voordeelen die Handeltak, onder faveur van een uitſluitend Octroy, met goed beleid, en zonder merkelyke calamiteiten, gedreeven worden de, kan opleeveren; als mede, welke hoeveelheid ponden Thee, voor onze inlandſche conſumtie, wel benodigd zy; hoe veel 'er dus zoude behooren jaariyks aangevoerd te worden, op dat de pryzen van dezelve zeer gematigd kunnen zyn, ten gerieve van onze Ingezeetenen.

Uwe Commisſie heeft almede nagegaan, of de door het Staats-Bewind voorgedragene ſom van 6. Millioenen toereikend zoude zyn, om dien Handel, met het bedoeld ſucces, te kunnen dryven, zonder dat men had te vreezen, dat 's Lands Schatkist, andermaal, en tot ſuppletie van dezelve, zoude behoeven geöpend te worden.

Deeze onderſcheidene ontwerpen nagegaan hebbende, heeft uwe Commisſie haar aandagt gevestigd op de geenen, aan welken zoodanig uitſluitend Octroy, en om welke reden hetzelve zoude gegeeven worden, het geen haar gebragt heeft tot de beſchouwing van den Staat der voormaalige O. I. Compagnie, en het *Corpus Morale*, dezelve compoſeerende, met andere woorden, de Actie-Houderen van de O. I. Comp.; waarby aan uwe Commisſie niet ontſlipt is de enorme ſchuld, welke deeze Staat, het zy uit hoofde van geguaranderd: Negotiatiën, het zy uit hoofde van geleende Gelden, van dezelve te vorderen heeft, en het geen dezelve, bovendien, nog te agteren is.

Het montant nu van dezelve, ſchoon niet volkomen kunnende bepaald worden, uit hoofde van onderſcheidene min bekende ſchulden, zoo als van opgeſchorene Gelden voor eenen korten tyd, van Aſſignatiën, op die Maatſchappy afgegeeven, en dergelyken, kan, zonder gevaar van vergrooting, geſteld worden op ten minſten 150 Millioenen; zo dat, zoude de O. I. Comp. haare ſchulden afdoen, en alzo in het vol bezit haarer poſſeſſien blyven, ieder Actie-Houder omtrent de zeventig duizend guldens zoude behooren te fourneeren; onderſteld het provenu der voorhanden zynde Producten, als het middel, om den ſtilgeſtaan hebbende Handel weder op te vatten.

Dan, wie ziet niet, dat zodanig fournisſement der Actie Houderen onder de onmogelyke zaaken moet geranſchikt worden, dat derhalven de Compagnie buiten ſtaat is, haare ſchulden te betaalen, en haaren principaalen Crediteur, deezen Staat namelyk, te voldoen.

Om echter deeze Republyk, zo veel mogelyk, deswegens ſchadeloos te ſtellen en voortekomen, dat de *Indiſche* poſſeſſiën, door gebrek aan de benoodigde Geldsmiddelen, niet geheel verlooren wierden voor deezen Staat en deszelven Com-

(*Het vervolg op de kant van deeze bladzyde.*)

dragt van het Staats-Bewind, betrekkelyk den afſtand van den Handel op *China*, onder aanbod van een uitſluitend Octrooy voor 25 jaaren, en van 6. Mill. gl. om dien Handel te beginnen.

Uwe Comm. heeft onderzogt, wat voorſtellen die Handelaaren, en bewinden, dat dezelve de voordeeligſte tak van Handel der wereld is, en waarſchynlyk by een beter Beſtuur, en andere wyze van dien te dryven, nog voordeeliger zoude kunnen zyn, en alzo verſcheidene tonnen Schats aanbrengen.

Wie ziet nu niet dadelyk het excedent boven het verſchuldigde, dat 'er in het aanbod van het Staats Bewind, aan de Actie-Houders te doen, zoude gelegen zyn!

Om 6,400,000. gls. te rembourſeeren, of, met andere woorden, van eene ſchadevergoeding te doen, ten bedrage van *f* 6,400,000., zoude de Staat geven *f* 6,000,000. en bovendien afſtaan, met een uitſluitend Octroy, den voordeeligſten Handeltak, die, of voor rekening van den Staat, en tot voordeel van denzelven zoude kunnen gedreven worden, waar uit dan de

(*Het vervolg op de tweede bladzyde.*)

Vergelyken wy nu, tegen deeze gelegde gronden, de voordragt van het Staats-Bewind, betrekkelyk den afſtand van den Handel op *China*, onder aanbod van een uitſluitend Octrooy voor 25 jaaren, en van 6. Mill. gl. om dien Handel te beginnen.

Uwe Comm. heeft onderzogt, wat voorſtellen die Handelaaren, en bewinden, dat dezelve de voordeeligſte tak van Handel der wereld is, en waarſchynlyk by een beter Beſtuur, en andere wyze van dien te dryven, nog voordeeliger zoude kunnen zyn, en alzo verſcheidene tonnen Schats aanbrengen.

Wie ziet nu niet dadelyk het excedent boven het verſchuldigde, dat 'er in het aanbod van het Staats Bewind, aan de Actie-Houders te doen, zoude gelegen zyn!

Om 6,400,000. gls. te rembourſeeren, of, met andere woorden, van eene ſchadevergoeding te doen, ten bedrage van *f* 6,400,000., zoude de Staat geven *f* 6,000,000. en bovendien afſtaan, met een uitſluitend Octroy, den voordeeligſten Handeltak, die, of voor rekening van den Staat, en tot voordeel van denzelven zoude kunnen gedreven worden, waar uit dan de

succesfive rembourfementen der Actiën, en de intusfchen op dezelve verfchuldigde Interesfen zouden kunnen gevonden worden; en welke Handel, na afloop der rembourfementen, geheel en al ten profyte van den Lande zoude blyven; of wel op eene weiligt, voor het Land nog voordeeliger wyze, aan Ingezetenen van deezen Staat zoude kunnen afgeftaan worden, de Actie-Houders zouden dies al de voordeelen genieten, en het Land met de fchulden belast blyven!

Hoedanig nu zodanig rembourfement van de primitive waarde der Actiën zoude behooren te geschieden, is een onderwerp buiten het beftek Uwer Commisfie, die alleenlyk ten deezen opzichte wil doen opmerken, dat by de Staatsregeling wel bepaald is, dat de Actie Houders zullen fchadeloos geftelt worden, maar geenzins, wanneer, of op hoedanige wyze; 'er is derhalven daaromtrent eene ruimte gelaaten, welke het Gouvernement zig kan ten nutte maaken, en bepaalen alzo, dat die rembourfementen fuccesfivelyk zullen worden geëffectueerd, het zy by loting, of op eenige andere wyze, en onder bepaaling, tevens, van eene beboorlyke Jaarlykfche Interest voor de geenen, die zodanig rembourfement nog niet zouden ontvangen hebben.

Na dit gedeelte onzer beschouwing, tot het welk wy begreepen hebben Uwe opmerkzaamheid vooral te moeten bepaalen, zy het ons geoorloofd, Uwe attentie nog een oogenblik bezig te houden met onze beschouwing, omtrent het verband van den Handel op *China* met den *Indifchen* Handel. Wy zeiden in den aanvang van dit Rapport, dat, door te onderzoeken en te overweegen, op welke wyze de Thee-Handel op *China* te vooren gedreeven was by de O. I. Compagnie, en in welk verband dezelve toen was met den *Indifchen* Handel, wy ook gebragt waren tot het onderzoek, of de *Chineefche* Handel met den *Indifchen* in een noodzaakelyk verband ftaat, of dat dezelve, zonder zwarigheden of nadeelen voor den Staat of Commercie, daar van afgefcheiden, en op zig zelven gedreeven kan worden.

Uwe Commisfie vermeende, dat zodaanig verband tusfchen die beide Handel-Takken beftaat, en dat daarom over den eenen Tak, die van *China* namelyk, niet wel konde geöordeeld worden, zonder kennis te draagen, hoe voordaan de Handel op de *O. Indien* zoude gedreeven worden, en op welke wyze die afgeleegene Bezittingen zouden beftuurd worden, het welk zekerlyk eenen aanmerkelyken invloed op dien Handel zal hebben.

Om dan de noodige inlichting hierömtrent te erlangen, heeft Uwe Commisfie zig gewend tot het Staats-Bewind.

Het zelve was van een verfchillend gevoelen van dat Uwer Commisfie, oordeelende, dat de *Chineefche* Handel zeer wel van den *Oost-Indifchen* Handel kan gefcheiden worden, ja zelve, daar van gefcheiden zynde, met meer voordeel gedreeven worden, en verklaarde, uit dien hoofde, alleen haaren aandacht tot dat *Chineefchen* Handel te hebben bepaald, ten einde in de eerfte plaats de fchadeloosftelling der Actie-Houderen af te doen, om daar na de beide boven gezegde Objecten, opzetteryk, onder handen te neemen.

Schoon nu Uwe Commisfie de foliditeit der argumenten van de Commisfie van het Staats-Bewind voor deszelfs gevoelen erkent, kan Uwe Commisfie nochtans niet ontveinzen, dat 'er by haar eenige twyffeling nog is overgebleeven, of in zo eene hoogst belangryke zaak, waar uit zo veel goeds of kwaads voor deeze Republiek kan gebooren worden, naar mate van het beleid der geheele zaak, het niet voorzichtiger zoude zyn, alvorens omtrent eenig deel te beschikken, aftewachten het Plan van Handel en van Beftuur voor onze *Oost Indifche* Bezittingen, waar toe zy wel het meest zoude overhellen, aangezien 'er middelen voor handen zyn, om intusfchen, en in afwachting daar van, de zaaken buiten confufie, ja volkoomen aan den gang te houden.

Om nu alle deeze confideratien te zamen te trekken, moet Uwe Commisfie doen opmerken, dat de voordragt van het Staats-Bewind inhoud voordeelen aan de zyde der Actie Houderen, waarop zy geen aanfpraak hebben, en nadeel aan de zyde van den Staat, die dezelve niet behoort te dragen, en wyders, dat de voorzigtigheid fchynt te vorderen, ten einde niet mis te tasten, dan wanneer men niet zoude kunnen van de dwaling terug komen, dat, om wel over den Handel op *China* te kunnen oordeelen, zo in deszelfs beftaan als betrekkingen, men zal dienen te kennen de wyze, waarop in 't vervolg onze *Oost-Indifche* Bezittingen zullen beftuurd, en de Handel op dezelven gedreeven worden.

Op grond nu van deeze confideratien, zy het Uwe Commisfie geöorloofd te adviseeren, om in de voordragt van het Staats-Bewind te difficulteeren, en daar van aan hetzelve, per Misfive, die gronden bevattende, kennis te geeven.

Zy onderwerpt nogtans het geadviseerde aan Ulieder beter oordeel.

Subftantieele inhoud van het Rapport op den Voordragt van het Staats Bewind, raakende het oprigten van eene Societeit ter Walvischvangst en Robbenflag, op de kusten van *Africa*; als mede van het daaromtrent genomen befluit:

De Commisfie begint met aantemerken, dat deeze voordragt zeer uitvoerig is, en alle kenmerken draagt van een naauwkeurig onderzoek; dat 'er by het Request was overgelegd eene adstructive Memorie, waarby ten duidelykften het nut deezer onderneeming wordt aangetoond, en oordeelt vervolgens deeze zaak als zeer belangryk, daar toch elke pooging, om voor den Koophandel nieuwe bronnen van beftaan te openen, de byzondere zorg van het Gouvernement, vooral in de tegenwoordige omftandigheden, verdient.

Dat 'er in den omtrek van de *Kaap* eene meenigte Zee-dieren wordt gevonden, welke een aanzienlyk voordeel verfchaffen, en dat de Visfchery door Geëtablisfeerden aan die kusten met minder gevaar, minder omflag en kosten dan elders kan gedreeven worden, oordeelde de Commisfie als beweezen; zig beroepende op het geen de *Engelfchen* en *Americaanen* in die wateren verrigten; terwyl zy ondertusfchen verftoken zyn van zeer veele faciliteiten, welke onze Colonisten en Ingezetenen, volgens de voorgeflagene inrigting, door de Visfchery (zelfs met enkele Sloepen,) door het aanleggen van Traan-kokeryen op de kusten, als anderzins kunnen genieten, en daar door in deezen aanmerkelyken en voordeeligen tak van Handel, boven alle vreemdelingen en mededingers, niet weinig vooruit hebben; dat, hier nog bygevoegd zynde, dat alle de benodigdheden tot die Visfchery en toebereiding hier te lande zullen moeten worden aangekogt; — dat de Traan en alle andere producten deezer Visfchery, alleen hier te lande ter markt moet worden gebragt, en dat, na verloop der eerfte twee jaaren, dit alles zal moeten gefchieden, alleen met hier te lande aangehouwde, geëquipeerde en uitgeruste fchepen, dit een en ander genoegzaam zal zyn, om het voordeel deezer operatie te doen befeffen.

De Commisfie, als nu overgaande tot de oplosfing van twee hier tegen te makene bedenkingen, merkt aan omtrent de eerfte, namelyk *een uitfluitend Octrooy*, van welk woord men, na de jongfte Staatsomwenteling, gewoon is, zig een zodanig fchrikbeeld voor te ftellen, dat men 'er niet, dan met huivering aan denken kan, zo als zy ook in de daad over het algemeen ftrydig zyn met de erkende grondbeginfelen van Gelykheid, en men niet kan tegenfpreeken, dat alle geoctrooyeerde Maatfchappyen en Handel Societeiten doorgaans eene vrye Commercie belemmeren; dat het hier de questie niet is, om een Octrooy, dat dien kwaaden naam verdient, te verleenen, en men hier niet vraagt om een previlegie of voorrecht uit perfoneele gunst, ter bevoordeeling van fommigen, maar om een noodzaaklyk middel, om den geest van uitvinding, van induftrie, van onderneeming, te ondersteunen en aantemoedigen; dat men het zeer oneigen den naam van een *Octrooy* geeft, daar het voor elk open ftaat, daar elk, die wil, 'er van kan gaan leeven. Dat, daar het toch onbetwistbaar is, dat tot deeze onderneeming een zeer aanzienlyk fonds wordt vereischt, en het wel organiseeren van deeze inrichting veel werks zal kosten, het onbillyk en onredelyk zou zyn, eene onbepaalde concurrentie te vergunnen, en dat elk, die naderhand, zonder iets gewaagd of medegewerkt te hebben, na het afzien van den uitflag der onderneeming, nu alleen in de vrugten zou deelen.

Omtrent de tweede bedenking, welke meer fchynt te klemmen, dat, namelyk, wanneer deeze onderneeming flaagt, het gedaan is met onze geëtablifeerde *Groenlandfche* en *Straat Davidfche* Visfcheryen, een Handeltak, door onze voorvaderen met zo veel vigeur gedreeven, die onze Ingezeetenen met zo veele tonnen fchats verrykt heeft; die, na zo veele verliezen, inzonderheid door den jongften oorlog, naauwlyks het hoofd een weinig begon op te beuren, en die zig nu met zulk een doodelyken flag zou bedreigd zien, merkt de Commisfie, na het gewigt deezer bedenking erkend te hebben, aan: dat de vergelyking van den tegenwoordigen omvang en bloei deezer Visfchery, by die in voorige tyden, naauwlyks meer te pas komt; dat de aanzienlyke Visfchery-vlooten in kleine fmaldeelen veranderd zyn, veroorzaakt door de concurrentie der vreemde Natien, door onze *Engelfche* mededingers, door de *Americaanen*, die, naby kunne kusten, met min kostbaare expeditiën, met onëindig minder moeite en gevaaren, dan in de noordelyke Zeeën, die Waterfchatten opvangen.

Wanneer, zegt de Commisfie, zodanig de ftroomen verloopen, is het immers nooddwang, dat men de baaken verzet. Dat niet eerst nu, maar al lang voor den oorlog, die Handel met een nadeeligen balans gevoerd werdt; dat dezelve reeds lange ware te gronde gegaan, indien niet de fpeelzugt onzer Natie, uitgelokt door het voordeel van zogenoemde gelukkige Visfchers, door de herinnering van enkele fortuinen (vooral in vroegere dagen) dit grove dobbelfpel van enkele winnende *Pryzen* tegen zo veele *Nieten* hadt aangehouden. Dat de herhaalde aanzoeken, om ondersteunende præmien genoegzaame bewyzen zyn van het verval, welke præmien meestal noodmiddelen zyn, onëindig geschikter, om nieuwe onderneemingen aan den gang te helpen, dan om zinkende societeiten weder op te beuren; dat men echter met dit antwoord niet bedoelde, om den Handel onzer *Groenlandfche* en *Straat-Davidfche* Visfcheryen te denigreeren, of die ook, nu nog, van weinig belang te doen voorkomen, dat men zelfs het tegendeel beweeren wil; — dat men zelfs overtuigd is, dat de Traan der in de *Noord*-zee gevangen Visfchen, in vergelyking van de Zuidelyke in veele gevallen præferabel, in fommigen zelfs onöntbeerlyk is. Dat men even zeer het harde gevoelde, dat door eene nieuwe Societeit aan een ouden Handeltak een gevoeligen neep zou worden toegebragt, als men overtuigd behoorde te zyn hoe ongeraaden het is, eene nieuwe onderneeming, die, op goede gronden, zo veel voordeels belooft, niet te willen ondersteunen, om eene andere in verval geraakte boven te houden. Dat alles, wat men in zodanig geval redelyker wyze vorderen kan, is, dat het lydend gedeelte zo veel mogelyk ondersteraagd, en in het verlies, langs een' anderen weg, eenigermaate te gemoet gekomen worde, zynde ook het Staats-Bewind van het nut der *Groenlandfche* en *Straat-Davidfche* Visfcheryen te zeer overtuigd, om 'er de helpende hand, door præmien of andere aanmoedigingen, af te trekken; ja, dat men zelfs tot eene vergoeding in deeze, bepaald heeft, dat deeze Societeit zal verpligt zyn, om in elk voor *Groenland* of *Straat-Davids* uitgerust Schip, den Rheeder zulks begeerende, voor een agtte part deel te neemen.

De Commisfie het voordeel daarvan nader hebbende aangetoond, adviseert tot bekragtiging van het navolgend, door het Staats-Bewind, geanticipeerd befluit:

(Door plaats gebrek, zyn wy genoodzaakt het Conceptbefluit tot onze volgende uitteftellen.)

(Het vervolg op de kant van deeze bladzyde.)

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

LIGURISCHE REPUBLYK.

De Burger *Cattaneo* in zyne weigering van den post van Doge onzer Republyk volhard hebbende, heeft een Courier, den 7. Augusty te *Genua* aangekomen, depêches van *Parys* overgebragt, by welken deeze opperfte waardigheid naar men verzekert opgedragen wordt aan den Burger *Hieronimus Durazzo*.

DUITSCHLAND.

De behandeling der fchadevergoedingen is op het punt om te *Regensburg* geopend te worden. De *Franfche* Gevolmagtigde aan het *Beyersch* Hof, de Burger *Laforest*, en de *Ruffifche* Gevolmagtigde, Baron van *Kubler*, beiden, volgens de algemene verwagting, belast met de voordragt der fchikkingen, tusfchen hunne Hoven aangegaan, zyn, de eerfte den 16. en de ander den 18. Augusty, te *Regensburg* aangekomen. Den 17. was ook de Keizerlyke Gevolmagtigde, de Baron *van Hugel*, aldaar geärriveerd. Ter vervallighaaking der Deputatie ontbrak flegts nog de tegenwoordigheid van den *Wurtenbergfchen* afgevaardigde, *von Normann*. Men ziet dus eerstdaags de opening der onderhandelingen te gemoet, en de bekendmaking van de zo dikwerf door gisfingen en gerugten vooruitgeloopene, doch tot hog toe niet officiel bekend geworden overeenkomst, betrekkelyk de fchadevergoedingen in *Duitschland*. (*Zie deeze overeenkomst reeds hier onder, Artykel* Franfche *Republyk.*)

FRANSCHE REPUBLYK.

Den 22. Augusty heeft de Eerfte Conful voor de eerfte maale openbaar gebruik gemaakt van het vermeerderd gezag, door de jongfte veranderingen in onze Conftitutie, aan hem opgedragen. Met eene bysa Koninglyke pragt omgeeven, verscheen de opperfte Politieke en Militaire Amptenaaren, voorafgegaan of gevolgd door alle de Corpfen zyner Garde, en te midden van eene dubbele rey der troepen van het Gemaniloen, begaf zig *Buonaparte* naar den Beboodenden Senaat, om denzelven te prefideeren. Aan den voet van het Palets dienden de Raads, werd hy ontfangen door eene deputatie van tien van deszelfs leden, verzeld van twee bodes en twee boodfchappers van Staat, die hem, benevens de twee overige Confuls, in de zaal binnen leidden. De Zitting zelve werd geopend door de eed aflegging der Burgers *Joseph* en *Lucien Buonaparte*, die, volgens de jongfte bepalingen, kragtens hunne waardigheid van Groot-Officieren des Legioens van Eer, leden van den Senaat, gevolgd door alle de overige leden van dit thans omgevormd lighaam, in handen van den Prefident, hunnen broeder, de navolgende belofte uitspraaken:

Ik zweere, getrouw aan de Conftitutie te zullen zyn; flandvastiglyk derzelver geest en grondbegrippen te zullen volgen; wanneer ik in den Senaat geroepen zal worden om derzelver bepalingen te ontwikkelen en uitteleggen; ten allen tyde de rechten en belangen des Volks, en de gemeenschappelyke Gevolmagtigde te zullen verdedigen.

Een vyftal ontwerpen van Senatus Confulten, reeds te vooren in eenen geheimen Raad entworpen, werden vervolgens door even zo veel deputatien van Redenaars des Gouvernements aan de Senaat voorgedragen. Het eerfte dier ontwerpen was betrekkelyk tot de zittingen en het ceremoniel van den Senaat: het tweede, tot de vorming van het vyftal nieuwe volglysten der Departementen; het derde, tot de wyze, die men by eene eventuele ontbinding der Wetgeeving of des Tribunaats te volgen hebbe; het vierde, tot de bepaaling der vierentwintig voornaame fteden, wier Maires by de Eedaflegging van eenen te benoemen opvolger in het Confulaat tegenwoordig moeten zyn; en het vyfde, tot de vereenigning van het Eiland *Elba* met het *Franfche* grondgebied. In de zesde en laatfte plaats eindelyk deed de Minister van Buitenlandsche zaaken een verflag, alles genoegzaam, om deeze zitting voor altoos gedenkwaardig te maaken. Het bevatte namelyk de lang verwagte OVEREENKOMST *met* RUSLAND *omtrent de* SCHADEVERGOEDINGEN *in* DUITSCHLAND, en was van den navolgenden inhoud:

(Het vervolg op de eerfte bladzyde.)

ADVERTENTIE.

THESAURIER-GENERAAL EN RAADEN VAN FINANCIEN DER BATAAFSCHE REPUBLIEK brengen by deeze ter kennisfe van de Belanghebbenden, dat, — uit aanmerking van het ongerief, voor de Ingezetenen refulteerende uit het tot heden niet in werking ftellen van de noodige Arrangementen op de Inwisfeling of Betaaling in de verfchillende Departementen van de verfcheenen COUPONS VAN NATIONAALE SCHULDBRIEVEN en LOSRENTEN, — op heden, door hun, de noodige orders zyn afgevaardigd, dat de Coupons van alle geconverteerde Nationale Schulden, *met uitzondering van de Coupons der extraordinaire Heffingen, de Annis* 1793 *en* 1810., *à Drie en een Half en Drie pCt., mitsgaders van de Vrywillige Negotiatie, onder verband der Nationaale Domeinen, de Anno* 1801, *à Vier per Ct.*, voor zo veel betreft het Eerfte Jaar der Agtjaarige Heffing op de Bezittingen en Inkomften, geärresteerd by Publicatie van den 26. February jongstleden, employabel zyn in de Fournisfementen van gemelde Heffing, en dat gedagte Coupons, dienvolgende, door de respective Ontvangers derzelve, in voldoening van Fournisfementen voor het Eerfte Jaar, mede als Comptant Geld zullen worden aangenoomen; zullende, na dat het Montant der alzo gefourneerde Coupons aan deezen Raad zal zyn kenbaar geworden, het bedraagen daarvan in COMPTANT GELD aan het Fonds der Agtjaarige Heffing, uit 's Lands gewoone Kas, worden gerestitueerd.

Gedaan in den Haag, den 24 *Augusty* 1802.

Ter Ordonnantie van Thesaurier-Generaal en Raaden voornoemd.
T. C. DE BORDES.

RAPPORT, *aan den Eerſten Conſul in Senaat gedaan door den Minister der Buitenlandſche zaaken. — Zitting van Zaturdag den* 3. *Fructidor* (22. Augusty.)

„Het Tractaat van *Luneville* had het volkomen herſtel van den Vreede tuſſchen *Frankryk* en *Duitſchland* te weeg gebragt. Het had op eene uitdrukkelyke en beſliſſende wyze de betrekkingen tuſſchen deeze beide landen gereegeld, en *Frankryk* zig in allen deele voldaan vindende, zou de volkoomene uitvoering van het Tractaat geene nadere regeling vereiſcht hebben, indien het niet als rechtvaardig erkend, en uitdrukkelyk bedongen was, dat de affland, door het Ryk ten voordeele van de Republyk toegeſtaan, gemeenſchappelyk door het *Duitſch* Bondgenootſchap gedragen zou worden, met onderſcheiding nogthans tuſſchen de waereldlyke erfelyke vorſten, en de geeſtelyke vorſten, die alleen het vruchtgebruik hunner ſtaaten genieten."

„Deezen grondſlag eenmaal gelegd zynde, ſcheen het, dat het *Duitſche* Lighaam zig uit eigen beweeging en zonder verwyl met deszelfs toepaſſing had behoeren bezig te houden."

„De oprechte wensch van het *Fransch* Gouvernement, welks eenigſte zorg op deszelfs binnenlandſche zaaken gerigt was, had ten doel, om volkomen vreemd aan de ſchikking der beloofde ſchadevergoedingen te blyven, en het beperkte zynen invloed by de dikwerf herhaalde betuiging, dat het reikhalsde, om de laatſte hand aan de uitvoering van het Tractaat van *Luneville* te zien leggen, door die des VII Artikels van dat Tractaat. Dan deeze aanſpooringen bleeven zonder vrugt, en meer dan een jaar verliep zonder dat men beſpeuren kon, dat de geringſte ſchikking aangevangen was tot den overſlag der ſchadevergoedingen."

„Het niet uitvoeren van eene der hoofd-bepaalingen van het Tractaat van *Luneville* liet geheel *Duitſchland* in eenen ſtaat van ongerustheid, die dag aan dag belemmerender wierd, naardien vorderingen en kuiperyen ontſtonden en toenamen, naar maate 'er meer onzeekerheid in de zaaken en in de gemoederen gebooren werd. De ſoort van ontbinding, in welke zig het *Duitſche* Lighaam bevond, vertraagde voor geheel *Europa* de voordeelen des Vreedes, en kon in ſommigen opzigte de algemeene rust in gevaar brengen. Het Gouvernement der Republyk had alleen het gevoel van dit gevaar niet, en terwyl het van alle kanten de vorderingen der partyen, die by den omſlag der ſchadevergoedingen belang hadden, ontfing, betuigde het Hof van *Rusland*, hoe driugend het de regeling der zaaken van *Duitſchland* beſchouwde. Keizer *Alexander* gevoelde, by zyne komst tot den troon, de edele begeerte, om tot de handhaving van den Vreede mede te werken; en eene innige overeenſtemming, eene rondborſtige en volkomene vereeniging der grootmoedigſte bedoelingen zig tuſſchen den Eerſten Conſul en den Keizer gevormd hebbende, erkenden beiden, dat de bevreediging van het vaste Land onmogelyk vastelyk gewaarborgd kon worden, dan voor zo verre het Tractaat van *Luneville* deszelfs volleedige uitvoering zou bekomen hebben; en dat deeze uitvoering niet kon tot ſtand gebragt worden, dan door de eerſte ſtappen en den invloed van twee volkomen belangelooze Mogendheden, wier overweegende bemiddeling alle de hinderpaalen zou uit den weg ruimen, die ſints agtien maanden tegen den eindelyken omſlag der ſchadevergoedingen ontſtaan waren."

„Het was dus eeniglyk, om het zegel aan de bevreediging van *Europa* te hegten, en om derzelver duurzaamheid te waarborgen, dat de Eerſte Conſul en Zyne Majeſteit, de Keizer van *Rusland*, door eene gemeenſchappelyke overeenkomst beſlooten, om in de zaaken van *Duitſchland* tuſſchen beiden te treeden, ten einde door hunne bemiddeling tot ſtand te brengen het geen men te vergeefsch van de inwendige beraadſlagingen van het *Duitſche* Lighaam verwagt zou hebben."

„Dit eerſte punt geregeld zynde, werd eene onderhandeling tuſſchen de beide Cabinetten geopend en voortgezet tot onderzoek der wegen en middelen, die tot het begeerde doel einde leiden mogten. Men beſloot, dat een algemeen plan van ſchadevergoeding aan de Ryksvergadering voorgeſlagen zou worden, en het was in de ſamenſtelling van dat plan, dat men van wederzyde de naauwkeurigſte zorgvuldigheid in acht nam tot het vergoeden van alle verliezen, het voldoen aan alle belangen, en het onvermoeid overeenbrengen van de eiſchen der rechtvaardigheid met de convenientien der ſtaatkunde."

„Het was, in de daad, niet genoeg, de waarde der ondergaane verliezen geſtrengelyk te bepaalen, en naar dezelve de vergoedingen aftemeeten; den uitſlag van den oorlog het inwendig evenwigt van *Duitſchland* verbrooken hebbende, moest men het zelve poogen te herſtellen. De invoering van nieuwe Vorſten in het *Duitſche* Staatsſtelſel vorderde nieuwe berekeningen. De waarde der vergoedingen moest niet alleen uit haare uitgeſtrektheid, maar dikwerf uit haare ligging afgeleid worden, en de voordeelen zelve, die voor ſommige Mogendheden uit de aaneenhegting hunner oude en nieuwe bezittingen ontſpruiten konden, waren van een allergrootſt gewigt, het geen men niet verzuimen moest in acht te neemen."

„Beide de Gouvernementen bevlytigden zig dus, om met de naauwgezette zorg het vraagſtuk der ſchadevergoedingen in alle deszelfs betrekkingen te onderzoeken. Zy gevoelden, dat, byaldien de ſtaatkunde de volleedige voldoening der voorraamſte huizen vorderde, eene niet minder ſtrekte rechtvaardigheid eeven zeer wilde, dat aan de Staaten van den tweeden en derden rang vergoeding hunner verliezen verſchaft wierde, en de Eerſte Conſul toonde eenen byzonderen yver in het handhaaven van rechten, die moogelyk minder ondersteuning te midden der belanghebbenden gevonden zouden hebben."

„De volkomene eensgezindheid, tuſſchen *Frankryk* en *Rusland* gebooren, gelukkig gevolg van de rechtſtreekſche gemeenſchap, die de Eerſte Conſul met Z. M. den Keizer van *Rusland* had poogen te onderhouden, alle de onderhandelingen beſtuurd hebbende, was men het weldra omtrent alle punten eens, en een algemeen plan van ſchadevergoeding, te *Parys* tuſſchen de wederzydſche Gevolmagtigden vastgeſteld, ontfing de goedkeuring van den Eerſten Conſul en die des Keizers."

„Men is overeengekomen, dat dit plan aan de Ryksvergadering voorgeſteld zou worden, onder de form van eene VERKLAARING, welke gelyktydig door buitengewoone, ten dien einde benoemde Ministers gedaan zou worden. Van den kant des Eerſten Conſuls, is het de Burger *Leforest*, Minister der Republyk by den Keurvorst van *Paltz-Beyeren*, welke bevel bekomen heeft, om zig naar *Regensburg* te begeeven; van den kant des Keizers van *Rusland*, is het insgelyks deszelfs Minister te *Munchen*, de Baron van *Buhler*."

„De gezegde verklaaring moet deezer dagen voorgeſteld zyn, en de voorleezing, welke de Eerſte Conſul gelast heeft, dat hem van dezelve in den Senaat gedaan wierde, zal de grondbeginſelen doen kennen, die de beide Gouvernementen beſtuurd hebben, en de zorgvuldigheid, die zy by derzelver toepaſſing in acht genomen hebben."

„In de daad, indien men het voorgeſteld plan gadeſlaat, zal men zien, dat in de uitvoering van een ſtelſel, welks hoofddoel is den Vreede in *Europa* te bevestigen, men inzonderheid bedagt geweest is, om de kansſen van Oorlog te verminderen. Hierom is het, dat men zorg gedragen heeft, om alle aanraakingen van grondgebied te vermyden, tuſſchen de twee Mogendheden, die het meest *Europa* door hunne twisten in bloed gedompeld hebben, en die, ter goeder trouw verzoend, thans geen leevendiger verlangen kunnen hebben, dan om alle geleegenheden tot oneenigheid, die uit de nabuurſchap ontſtaan, en tuſſchen deeze twee Staaten, elkanders mededingſters, nimmer zonder gevaar zyn, voor altoos te vermyden."

„Dit zelfde grondbeginſel, niet in deszelfs volle ſtrengheid, maar voor zo verre de omſtandigheden zulks gedoogen, aangenomen, heeft doen beſluiten, om ook de ſchadevergoedingen van *Pruiſſen* buiten aanraaking met *Frankryk* en met de *Batuaffche* Republyk te plaatſen."

„In deeze ſchikkingen zal *Oostenryk* het onbereekenbaar voordeel vinden, van alle deszelfs bezittingen aan een gehegt te zien."

„Het huis van de *Paltz* zal insgelyks eene ſterker en ter verdediging voordeeliger inrigting bekomen hebben."

„En *Pruiſſen* zal als vooren, in het *Duitſche* Staatsſtelſe, den voornaamen grondſlag van een noodzaakelyk tegenwigt uitmaaken."

„De inrigting der ſchadevergoedingen van den tweeden rang is insgelyks voorgeſlagen overeenkomtig algemeene en byzondere convenientien, en men heeft niets nagelaaten, om die vergeldingen te verdeelen in eene juiste eevenredigheid met de erkende ſchadens. Het zou echter mogen toeſchynen, dat het Huis van *Baden* boven anderen bevoordeeld waare; maar, men heeft nodig geoordeeld den *Zwabiſchen*-Kreits te verſterken, die zig de tuſſchen Mogendheid tuſſchen *Frankryk* en de Groote Staaten van *Duitſchland* bevindt, en de Eerſte Conſul heeft zig verheugd, dat in deezen de Staatkunde volkomenlyk eenſtemmig was met de geneigdheid des *Franſchen* Gouvernements, die niet dan met vreugde eene vermeerdering van magt aan eenen Vorst verleend zag, wiens deugden ſints lang de achting van *Europa* verkreegen hadden, wiens huis door deszelfs Huwyks verbintenisſen eene zo vereerende onderſcheiding ontfangen had, en wiens gedrag, geduurende den geheelen loop van den Oorlog, de byzondere Awelwillendheid der Republyk verdiend heeft."

„Het is ook met een opregt genoegen, dat *Frankryk* en *Rusland*, genoodzaakt om de waereldlyk-verklaaring ten grondſlag der ſchadevergoedingen te neemen, de mogelykheid erkend hebben van in het Ryk eenen geeſtelyken Keurvorst te doen blyven, en dat zy voorgeſlagen hebben, hem een voegzaam inkomen te verzeekeren, door hem den tytel en de werkzaamheden van Aarts Kanceliер te laaten."

„Men heeft ook nog aan de Ryksvergadering eenige algemeene bedenkingen moeten voorſtellen, die ten grondſlag ſtrekken zullen aan de inwendige ſchikkingen, welke de nieuwe inrigting van het *Duitſche* Lighaam vereiſchen zal; en de Eerſte Conſul, als ook Zyne Majeſteit, de Keizer van *Rusland*, kunnen zig ongetwyfeld het getuigenis geeven, dat, eeniglyk bezield door de begeerte om den vreede in *Europa* te bevestigen, en door geenerhand perſoonlyk belang gedreeven, van hunnen kant niets verzuimd is, om aan de Ryksvergadering een zodanig plan van ſchadeloosſtelling voortedragen, dat het onmogelyk ſchynt 'er een ander ſaamteſtellen, welks grondſlagen en ontwikkeling meer overeenkomſtig met den geest en letter des Tractaats van *Luneville*, meer ſtrookend met de ſtaatkundige Convenientie van *Europa*, meer gunſtig ter handhaving des Vreedes, zouden zyn."

„De beide Gouvernementen van *Frankryk* en *Rusland* zyn overtuigd, dat de tyd, dien zy bepaald hebben, toereikend moet zyn ter beſluiting van *Duitſchlands* belangen, en zy zullen in den langen welvaart, die voor dat land 'er het gevolg van zyn zal, eene ſtreelende en vereerende belooning vinden, voor de poogingen, die zy gedaan zullen hebben, om dien welvaart aan hetzelve te verſchaffen."

(*geteekend*) CH. MAUR. TALLEYRAND.

Agter dit Verſlag was het ONTWERP *der* SCHADEVERGOEDINGEN zelf gevoegd, in de form van de navolgende

VERKLAARING.

„Den Eerſten Conſul der Franſche Republyk, bezield zynde van de begeerte, om tot bevestiging der kalmte en rust van het Duitſche Ryk medetewerken, heeft geen middel hem geſchikter toegeſcheenen, om dit doel zyner bezorgdheid te bereiken, dan door een Ontwerp van Schadevergoeding, in alles, waar de omſtandigheden zulks hebben kunnen gedoogen, ingerigt naar de wederzydſche belangen, eene ſchikking tot ſtand te brengen, in ſtaat om dit heilzaam uitwerkſel te doen geboren worden; en eene eensgezindheid van bedoelingen ten deezen opzigte tuſſchen den Eerſten Conſul en Z. M. den Keizer aller Ruſſen plaats gegreepen hebbende, heeft hy den Minister der Buitenlandſche zaaken gemagtigd, om met den gevolmagtigden Minister Z. K. Majesteit den Keizer van Rusland te beraadſlagen, omtrent de geſchiktſte middelen, ter toepaſſing der grondbeginſelen, voor deeze Schadevergoedingen aangenomen, op de onderſcheidene vorderingen der belanghebbende partyen. Den uitſlag van dien arbeid zyne goedkeuring weggedragen hebbende, heeft hy den Ondergeteekenden gelast, door de tegenwoordige Verklaaring, dien ter kennisſe der Ryks-vergadering te brengen; een ſtap, tot welken de Eerſte Conſul der Franſche Republyk, als mede Z. Keizerl. Majeſteit overgehaald zyn door de navolgende bedenkingen:"

„Het 7. Art. van het Tractaat van Luneville bedongen hebbende, dat de erfelyke Vorſten, wier bezittingen begrepen waren in den afſtand van de landen op den linker Rhyn-oever aan de Franſche Republyk gedaan, ſchadevergoeding erlangen zouden, heeft men erkend, dat, overeenkomſtig het geen reeds te vooren op het Congres van Raſtad bepaald geworden was, deeze ſchadevergoeding geſchieden moest door middel der waereldlyk-verklaring; dan, offchoon volkomen eenſtemmig omtrent den grondſlag der vergoeding, zyn de belanghebbende Staaten zo zeer verdeeld van oogmerken gebleeven, omtrent de verdeeling of omſlag, dat het tot nog toe onmogelyk geſcheenen is, om tot de uitvoering van het voormelde Artykel van het Tractaat van Luneville voortteſchreeden."

„En offchoon de Ryksvergadering eene byzondere Commis-

(*Het vervolg op de kant van deeze bladzyde.*)

ſie begoemd hebbe, gelast van zig met dit gewigtig onderwerp bezig te houden, ziet men genoeg uit de vertraagingen, die derzelver byeenkomst ondergaat, welke gewigtige hinderpaalen de tegenſtrydigheid der belangen, de jaloersheid der vorderingen in den weg ſtellen, dat de ſchikking der ſchadevergoedingen in het Ryk, uit eigen beweeging door het Duitſche Lighaam niet tot ſtand worde gebragt."

„Zie daar het geen aan den Eerſten Conſul der Franſche Republyk en aan zyne Majeſteit, den Keizer van Rusland, heeft doen denken, dat het voor twee volkomen belangeloze Mogendheden voegzaam was, hunne bemiddeling aantebieden, en om de beraadſlagingen der Ryksvergadering een Algemeen Ontwerp van Schadevergoeding voorteſtaan, ſaamgeſteld naar de berekeningen der geſtrengſte onpartydigheid, en in het welk men zig bevlytigd hebbe, zo wel, om de erkende verliezen te vergoeden, als om in de handen der voornaamſte Huizen te begeeven, hetwelk voor den Oorlog beſtond."

„Dien ten gevolge, na met de naauwgezette opletendheid, die de Memorien, zo wel ten begroeting van ſchades, als

(*Het vervolg op de vorige bladzyde.*)

„Aan den *Koning van Pruiſſen*; voor de H. togdommen Cleef (met den linker oever des Rhyns,) en van Gelder, het Vorstendom Minden, de onkringen van Sevenaar, Huisſen en Mahlburg, en de tollen op den Rhyn en de Maas; het Bisdom Hildesheim, en dat van Paderborn, het grondgebied van Erfurten Uitergleichen, het Eichsfelſche en het Mentzisch deel van Treffurt, het gedeelte van het Bisdom Munſter, het welk ligt ter regter zyde van eene linie, getrokken van Olphen door Munſter daar op Tecklenburg, de twee ſteden Olphen en Munſter daar onder begreepen, zo als ook de regter oever van de Embs tot aan Lingen, de Rykſteden Muhlhauſen, Northauſen, en Goslar, de Abdyen Herforden, Quedlinburg, Elten, Eſſen en Werden."

„Aan de *Vorſten van Naſſau Uſingen*: voor het Prinſdom Saarbruck, de twee derde deelen van het Graafſchap Saarwerden, de Heerlykheid Ottweiler en die van Lahr in het Ortenauſche; het overblyfſel van het Keurvorſtendom Mentz aan den regter oever van de Mein (het Groote-Baillitwſchap van Aſchaffenburg uitgenomen,) en dat tuſſchen de Mein, het land van Darmſtadt en het Graafſchap Erbach; Cassel en het overblyfſel van gemelyk tuzerd Keurvorſtendom Keulen (zynde nomen het Graafſchap Arwaid) de bezittingen van Sibyen (uit en Bronkenthal, zo wel als de Heerlykheden Kirchhain, Homberg, Neuſtadt, Amoneburg, Frankenberg, Gemunden, Wetter, Battenberg, Biedenkopf, Blankenau, Gladenbach, Dautphe, Lixfeld, Herbornſeelbach, Driedorf, Haiger, Dillenburg, Siegen, Freudenberg, Hilchenbach, Netphen, Kirchen, Wilnsdorf, Ferndorf, Crotorf, Burbach, Neunkirchen, Wellersberg

het Graafſchap Sayn-Altenkirchen, na den dood der Markgraven van Anſpach, de dorpen Soden en Sultzbach."

„Aan *Nasſau-Weilburg:* voor het derde deel van Saarwerden, en de Heerlykheid Kircheim-Polanden; het overſchot van het Keurvorſtendom Trier met de Abtdy van Arnſtein en die van Marienſtad."

„Aan *Nasſau-Dillenburg:* als ſchadevergoeding nopens het Stadhouderſchap en de Domeinen in Holland en België, de Bisdommen van Fulda en van Corwey, de ſtad Dortmund, de Abtdyen en Kapittels, in het grondgebied derzelven gelegen, onder den last, dat hy voldoen zal aan de beſtaande en reeds vroeger door *Frankryk* erkende aanſpraaken op eenige erfenisſen geduurende den loop der laatſte eeuw, met het Majoraat van Nasſau Dillenburg vereenigd; de Abtdy van Weingarten, en die van Kappel in het Graafſchap van de Lippe, van Kappelberg in het land van Munſter, en van Ditkirchen."

„Aan den *Markgraaf van Baden:* voor zyn aandeel in het Graafſchap Sponheim, en de landen en Heerlykheden in het Luxemburgſche, den Elſas, enz.; het Bisdom van Conſtanz, het overſchot der Bisdommen van Spiers, Bazel en Straatsburg, de Paltziſche dorpen Ladenburg, Bretten en Heidelberg, met de ſteden Heidelberg en Manheim, de Heerlykheid Lahr, wanneer de Vorst van Nasſau in het bezit van het Graafſchap Altinkirchen geſteld zal zyn; het overſchot van het Graafſchap Lichtenberg op den regter oever van den Rhyn, de Ryksſteden Offenburg, Zell, Hamersbach, Gengenbach, Uberlingen, Biberach, Pfulendorf en Wimpfen; de Abtdyen van Schwartzach, Frauen Alb, Allerheiligen, Lichtenthal, Gengenbach, Ettenheim-Munſter, Petershauſen en Salmansweiler."

„Aan den *Hertog van Wurtemberg:* voor het Vorſtendom van Montbeliard en deszelfs bezittingen in den Elſas en het Franche Comté; het Prinsdom Elwangen, de Abtdy Zwifalten, de Ryksſteden Weil, Rentlingen, Eslingen, Rothweil, Spengen, Aulenhall, Gmeindt en Heilbronn."

„Aan den *Landgraaf van Heſſen-Caſſel:* voor St. Goar en Rheinfels, en onder verband, dat hy met de ſchadevergoeding van Heſſen Rothenburg belast zal zyn; de Mentziſche ſtreeken van Ameneburg en Fritzlar met derzelver onderhorigheden, als ook het dorp Holzhauſen."

„Aan den *Landgraaf van Heſſen-Darmſtad*: voor geheel het Graafſchap Lichtenberg en onderhoorigheden; de Paltziſche Bailluwagiën Lindenfels en Otzberg, en het overſchot van het Bailluwſchap van Oppenheim, het Hertogdom Weſtphaalen, met uitzondering der ſchadevergoedingen van den Vorst van Witgeſtein, de Mentziſche Bailluwagiën Gernsheim, Bansheim, Hoppenheim, het overſchot van het Bisdom Worms, en de Stad Friedberg."

„Aan den *Vorst van Hohenlohe Bartenſtein*, aan den *Graaf van Löwenhaupt*, aan de *Erfgenaamen van den Baron van Dietrich:* voor de allodiaale gedeeltens van het Graafſchap Lichtenberg; te weeten te Hohenlohe, voor Oberbronn, het Bailluwſchap van Yaxtberg en het aandeel van Mentz en Wurtzburg in het Bailluwſchap Knufelshaus. Aan de overigen, voor Rauſchenburg, Mederbronn, Reichsofen, enz., de Abtdy van Rotten-Munſter. Aan denzelfden Graaf van Löuwenhaupt, en aan den Graaf van Hillesheim, voor Respoltz-Kirchen, de Abtdy van Heinig Kreutzthal."

„Aan de *Vorſten en Graaven van Lowenſtein:* voor het Graafſchap van Wirmburg, Heerlykheden van Scharfeneck en andere landen in het met Frankryk vereenigd grondgebied; het aandeel van Wurtzburg in de Graafſchappen Rheinech en Wertheim, aan den regter oever van de Mein, de Abtdy van Bronnbach."

„Aan den *Vorst van Leiningen:* de Mentziſche Bailluwagien Mittenberg, Amorbach, Biſchofsheim, Kondgshofen, Krantheim, en alle de gedeeltens van Mentz, tuſſchen de Mein, de Tauber, de Neckar, en het Graafſchap Erbach geleegen, de ſtukjes van Wurtzburg op den linker oever van de Taubar, de Paltziſche Bailluagien van Boxberg en Mosbach, de Abtdy Amorbach en Proostdy Comburg, met een territoriaal oppergezag."

„Aan den *Graaf van Leiningen Guntersbleim:* het Mentzisch Bailluwſchap of Kellerey van Billigheim."

„Aan den *Graaf van Leiningen-Heidensheim:* het Mentzisch Bailluwſchap of Kellerey van Neydwan."

„Aan de *Graaven van Leiningen-Westerburg*, *Oudſte tak:* het Klooster Schonthal aan de Yaxte met territoriaal oppergezag; *jongſte tak:* het Proostdy van Wimpfen."

„Aan de *Vorsten van Salme Salm* en *Salm-Kirburg*, aan de *Rhyn-Graaven*, *Vorsten en Graaven van Salm-Reifersfeld*: het overſchot van het Opper-Bisdom van Munſter."

„Aan den *Vorst van Wied-Runkel:* voor het Graafſchap Creange; het Graafſchap Atwied, met uitzondering der Bailluwagien Linz en Unkel."

„Aan den *Hertog van Aremberg*, aan den *Graaf van de Mark*, aan den *Prins de Ligne:* voor het Vorstendom Aremberg, de Graafſchappen Suſſenberg, Schleyden en Fagnolles; het Graafſchap van Ruklinghauſen met het Bailluwſchap van Dulmen in het land van Munſter."

„Aan den *Vorst en Graaven van Solms:* voor Rohrbach en Hirchsfeld; de Kloosters van Arnsburg en Ilbenſtadt."

„Aan den *Vorst van Witgenſtein:* voor Neumagen, enz.; de Abtdy van Graffchafft, het Diſtrict van Zurchman en het bosch van Hellenberger ſtreit in het Hertogdom Westphaalen."

„Aan den *Graaf van Wartemberg:* voor Wartemberg, de Kellercy van Neche-Stemack; die van Erenberg en de hoeve van Wimpfen, aan Worms en Spiers onderhoorig."

„Aan den *Vorst van Stolberg:* voor het Graafſchap Rochefort; de Kloosters van Engelthal en Rokenberg."

„Aan den *Vorst van Iſenburg:* het aandeel van het Kapittel van Jacobsberg in het Dorp Geinsheim."

„Aan den *Vorst van Tour en Taxis:* als ſchadevergoeding wegens de inkomſten der Keizerlyke Posteryen in de afgeſtaane Provincien en Bezittingen in Belgien: de Abtdy van Buchans met de Stad, die van Marchthal en van Nernheim, het Bailliuwſchap van Oſtrach, aan Salmansweiler onderhoorig."

„Aan den *Graaf van Sickingen:* voor het Graafſchap van Landſtul, enz.; de Abtdyen van Ochſenhauſen en van Munchroth."

„Aan den *Graaf van Leyen:* voor Bleiscastel, enz.; de Abtdyen van Schusſenried, Goutenzell, Heyback, Baindt en Buxheim."

„Aan den *Vorst van Brezenheim:* de Abtdy van Landau met de Stad."

„Aan de *Gravinne van Colloredo:* voor Dachsthal; de Abtdy des Heiligen Kruisſes van Donawerth."

„Aan de *Gravinne van Sternberg:* voor Mandersheid, Blankenheim; de Abtdyen van Wasſenau en Isny, met de Stad."

„Aan den *Vorst van Dietrichſtein:* voor de Heerlykheid van Trasp, die aan Graauwbunderland overgegeeven zal worden; de Heerlykheid Neu-Ravensburg."

„Aan de *Graaven van Westphaalen*, van *Baſſenheim:* voor Olbruch; van *Sinzendorff:* voor Rheinech; van *Schaesberg:* voor Kerpen; van *Ostein:* voor Millendonck; van *Quadt:* voor Wicherade; van *Plettenberg:* voor Witten; van *Metternich:* voor Wisneburg, enz.; van *Aspremont:* voor Reckeim; van *Torring:* voor Gronsfeld; van *Newbrode:* voor Wilri, enz.; het Neder Bisdom van Munſter."

„Aan den *Groot Prior van Maltha:* voor de Commanderyen op den linker oever van den Rhyn; de Abtdy van St. Blaſius, met het Graafſchap van Bindorff en onderhoorigheden; de Abtdyen van St. Trumpart, van Schuttern, van St. Peter en van Tannenbach."

„De Eerſte Conſul der Franſche Republyk en zyne Majeſteit, de Keizer van Rusland, na voorgeſlagen te hebben, om in deezer voegen de Schadevergoedingen te regelen, welke de erffelyke Vorsten vorderen kunnen, hebben erkend, dat het mogelyk en voegzaam tevens was, in het eerſte Collegie des Ryks eenen Geestelyken Keurvorst te behouden."

„Diensvolgens ſtaan zy voor:"

„Dat de Aarts-Kancelier des Ryks overgebragt worde naar den zetel van Regensburg, met de Abtdyen van St. Emeran, Ober Munſter en Neder Munſter, van zyne oude bezittingen het Groot Bailluwſchap van Aſchaffenburg op den Mein oever, en dat daar en boven by hetzelve een genoegzaam aantal van mediaate Abtdyen gevoegd worde, ten einde zy, met de bovengenoemde landen, zyn kan eene jaarlykſche inkomst van een millioen Guldens."

„En daar het beste middel, om het Duitſche Lighaam te bevestigen, is, in deszelfs Eerſte Collegie, de Vorſten te doen treeden, die den meesten invloed in het Ryk hebben, ſtaat men voor, dat de Keurvorstelyke tytel aan den Markgraaf van Baden, aan den Hertog van Wurtemberg en aan den Landgraaf van Heſſen Caſſel verleend worde."

„Verder, daar de Koning van Engeland, in zyne hoedanigheid van Keurvorst van Hanover, aanſpraaken geöpperd heeft op Hildesheim, Corwey en Höxter, en dat het van belang zou zyn, dat hy van deeze zyne aanſpraaken afſtand deede, ſtaat men voor, dat het Bisdom Osnabrug, het welk reeds by beurtwisſeling aan het Keurvorstelyk Huis van Brunswyk behoort, hem voor altoos toegekend worde, op de navolgende voorwaarden:"

„Voorerst, dat de Koning van Engeland, Keurvorst van Hanover, van alle zyne rechten en aanſpraaken op Hildesheim, Corwey en Hoexter afſtand doe."

„Ten tweeden, dat hy insgelyks aan de ſteden Hamburg en Bremen de rechten en eigendommen afſtaa, die hy in de gezegde ſteden en in de uitgeſtrektheid van derzelver grondgebied uitöeffent en bezit."

„Ten derden, dat hy het Balluwſchap van Wildshauſen afſtaa aan den Hertog van Oldenburg; en zyne rechten op de keus van erfopvolging in het Graafſchap Sayn-Altenkirchen aan den Vorst van Nasſau Uſingen."

„In weerkeerigheid van den afſtand van het Bailluwſchap van Wildshauſen aan den Hertog van Oldenburg, en der waereldlyk verklaaring van het Bisdom en Groot-Kapittel van Lubeck, die ten zynen voordeele ſtaat plaats te hebben, zal de tol van Elsfleet opgeheeven blyven, zonder immer, onder welk voorwendſel, of welke benaming ook, herſteld te kunnen worden, en de rechten en eigendommen van het gezegde Bisdom en Kapittel in de ſtad Lubeck, zullen met de bezittingen van die ſtad vereenigd worden."

„De voorſlagen, door den ondergeteekenden, ten opzigte van de regeling der Schadevergoedingen gedaan, geeven hem aanleiding, om hiernevens eenige algemeene bedenkingen te uiten, die hy van eenen aart oordeelt, welke den aandagt der Ryksvergadering behoort te vestigen, en omtrent welken het niet misſen kan, of men zal de gepaste beſluiten neemen. Het ſchynt hem dan toe:

„In de eerſte plaats, dat de geestelyke goederen der groote Kapittels en derzelver Dignarisſen, in de bezittingen der tot Biſchoppen ingelyfd en met de Bisdommen overgedraagen behooren te worden op de Vorſten, aan welken deeze laatſte zullen toegeweezen worden."

„Ten tweeden, dat de goederen der Kapittels, Abtdyen, Kloosters, zo wel van mannen als van vrouwen, zo mediaaten als immediaaten, van welke in den tegenwoordigen voordragt geen uitdrukkelyk gebruik gemaakt is, gebeezigd zullen worden tot aanvulling van de ſchadevergoeding der erffelyke Stenden en leden des Ryks, indien bevonden wordt, dat voor dezelven door de hier boven genoemde toekenningen niet toereikend gezorgd is, en behoudens het opperge.ag, het welk altoos aan den Landsvorſten zal blyven; tot begiftiging der nieuwe hoofdkerken, die of behouden of ingeſteld zullen worden, zo ten onderhoud der Biſchoppen en derzelver Kapittels, als tot andere kosten der godsdienſten; tot vinding der lyf- en onderhouds-wedden van de afgeſchafte geestelykheid."

„Ten derden, dat de goederen en inkomſten, aan de Hospitaalen, Fabrieken, Univerſiteiten, Collegien, en andere godsdienſtige geſtigten behoorende, zo als ook die der gemeentens van den eenen oever des Rhyns, op den anderen oever geleegen, daarvan afgeſcheiden moeten blyven, en ter beſchikking der wederzydſche Gouvernementen geſteld worden."

„Ten vierden, dat de landen en eigendommen aan de Ryksſtanden toegeweezen, ter vervanging hunner bezittingen op

(*Het vervolg op de kant van deeze bladzyde.*)

den linker Rhyn-oever, byzonderlyk verbonden zullen blyven ter betaaling der ſchulden van de gezegde Vorsten, zo wel perſoneele, als uit hunne voormaalige bezittingen afkomſtig."

„Ten vyfden, dat alle tollen op den Rhyn, het zy aan den regter het zy aan den linker oever dier river geheeven, zullen moeten vernietigd worden, zonder nimmer, onder welke benaaming ook, herſteld te kunnen worden, behoudens echter de rechten op in- en uitvoer gelegd."

„Ten zesden, dat alle de leenen, aan de leen-hoven voormaals op den linker oever des Rhyns gevestigd, leenpligtig, en op den regter oever geleegen, voortaan onmiddelyk leenroerig zullen zyn van den Keizer en van het Ryk."

„Ten zevenden, dat de Vorsten van Nasſau-Uſingen, Nasſau-Weilburg, Salm-Salm, Salm-Kirburg, Leiningen en Aremberg, in het Collegie der Ryksvorſten gehandhaafd of toegelaaten zullen worden, elk met de hoofdelyke ſtem, aan de goederen, die zy ter vergoeding van hunne oude, immediaate landen ontfangen zullen, verknogt; dat de ſtemmen der immediaate Graaven des Ryks desgelyks overgebragt zullen worden op de ſtaaten, die zy in vergoeding ontfangen zullen, en dat de geestelyke ſtemmen uitgeëffend zullen worden, door de Vorsten en Graaven, die ten gevolge van het Luneville zig in bezit der hoofdplaatſen zullen bevinden."

„Ten agſten, dat het Collegie der ſteden zal moeten blyven beſtaan uit de Vrye en Ryksſteden Lubeck, Hamburg, Bremen, Wetzle, Francfort, Neurenberg, Augsburg en Regensburg; en dat men bedagt zal moeten zyn op middelen, ten einde te zorgen, dat in de volgende oorlogen, waarin het Ryk mogt treeden, de gezegde ſteden niet gehouden zullen zyn in dezelven eenig deel te neemen, en dat haare Neutraliteit door het Ryk verzeekerd worde, voor zo veel zy door de overige oorlogvoerende Mogendheden erkend wordt."

„Ten negenden, dat de waereldlyk-verklaring der vrouwenKloosters niet zal mogen geſchieden, dan met goedkeuring van den Biſchop des Stifts; maar, dat de mans Kloosters ter beſchikking der Landsvorſten zullen ſtaan, die dezelven, naar welgevallen, zullen kunnen vernietigen of doen voortduuren."

„Ziet daar het geheel der ſchikkingen en der bedenkingen, welken de Ondergeteekende bevel gehad heeft, aan de Ryksvergadering voortedragen, en over welken, by haare ſpoedigſte en openbaar geheid, het welk men in de Kerken voor de Republyk en haare Beſtuurders uitboezemde, met de uitdrukkelyke vermelding van 's Conſuls naam vermeerderd. In plaatſe van het onde: *Domine ſalvum fac Regem*, onlangs gelyk bekend is, veranderd in: *Domine ſalvum fac Rempublicam, ſalvos fac Conſules*, zingt men thans: *Domine ſalvum fac Rempublicam, ſalvos fac Conſules, ſalvum fac Napoleonem.*

Het officiel Dagblad van den 24. Augusty bevat weder uitgebreide verordeningen van den General *Leclerc*, omtrent het Bisdom van Brandenburg Beſtuur en den Koophandel der Colonie *St. Domingo*. Het overwonnen en dus ſchuldig voormaalig Opperhoofd derzelve, *Toussaint Louverture*, door een talryk detachement gewapende Dragonders van *Brest* naar *Parys* overgevoerd, is den 18. Augusty op deezen zynen togt door *Angers* gepasseerd.

Verſcheiden uitgeweekene *Hollandſche* Officiers, die zig zedert eenige jaaren te *Brussel* bevinden, maaken zig gereed, om die Stad te verlaaten, ten einde naar hun Vaderland terug te keeren, ingevolge der Acte van generaale Amnestie.

(*Door de uitgebreidheid en belangrykheid der ſtukken, enz.*)

by de vergrooting van 's Eersten Conſuls gezag, is ook het

*** De Boekverkoper *A LOOSJES Pz.* te *Haarlem* is voorneemens in het Nederduitsch vertaald uittegeeven: *True Eſtimate of Human Life by EDWARD YOUNG* en *Memoirs of a Family in Swisserland, founded on Facts*, 4. *voll.* en volgens vorige Advertentie: *Travels through Sweden, Finland and Lapland, by* Joſeph Acerbi. — *De l'Egypte après la bataille d'Heliopolis par* Regnier. — Meyers *Briefen aus der Hauptſtadt und des inneren Frankreichs.* — *Guilliaume Tell par* Florian. — Forſters *Briefwisſeling met de voornaamſte geleerden.* — *Belinda by* Edgeworth. — Cooks *Reiſe fur Kinderen.* — Paleys *View of the Evidences of Christianity.* — En in het Fransch: Grotii *Paralellon Rerumpublicarum, benevens de aanmerkingen van* Mr. J. Meerman.

*** *M. VAN GRAAUWENHAAN*, Boekhandelaar te Delft, zal, uit het Fransch in het Nederduitsch vertaald, uitgeeven *les Enfans de l'Abbaye; — Walſingham, ou l'Enfant de la Montagne; —* en *Eleonore de Roſalba, ou le Confeſſional des Pénitens Noirs.*

Door J. J. STUERMAN, in den Haag.